

Kauppakadun ja Kuninkaankadun yleissuunnitelmavaihtoehtojen hyväksyminen nähtävillä oloa varten

Va. kaupunkisuunnittelujohtaja Juha Romppanen Strateginen maankäytön suunnittelu

Kohde	Yleissuunnitelmavaihtoehdot koskevat Kauppakatua (välillä Vuorikatu - Maaherrankatu / Satamakatu) ja Kuninkaankatua (välillä Minna Canthin katu - Kauppakatu). Kadut sijaitsevat Vahtivuoren (02) kaupunginosassa.
Lähtökohdat	Kuopion keskustan liikennejärjestelyjen kehittämisperiaatteet määritettiin 21.8.2006 hyväksytyssä Kuopion keskustan osayleiskaavan liikenneselvityksessä. Jatkosuunnittelu eli Kuopion keskusta-alueen liikenteen yleissuunnitelman laatiminen käynnistettiin em. päätöksen pohjalta vuonna 2007, joka hyväksyttiin 21.4.2008. Selvityksissä määritettiin, että jalankulun ja pyöräilyn uutena, keskustan läpi johtavana pääreitteinä kehitetään itä-länsisuunnassa Kauppakatua. Ko. katua kehitetään samassa yhteydessä myös muutoin korkeatasoisemmaksi kävelypainotteiseksi kaduksi, joka yhdistää jalankulun ja pyöräilyn sekä kadunvarsipysäköinnin. Yleissuunnitelmassa linjattiin samalla, että Kuninkaankatua parannetaan samassa yhteydessä, tavoitteena liittää Tuomiokirkko selkeämmin Snellmanipuistoon ja rauhoittaa ajoneuvoliikennettä kadulla.
Nykytilanne	<p>Kauppakatu (välillä Vuorikatu - Maaherrankatu) on nykyinen keskusta-alueen kokoojakatu, joka liittyy länsipäästään Kauppakadun kävelykatuosuuteen ja itäpäästään vuonna 2011 saneerattuun Kauppakadun katuosuuteen (väli Maaherrankatu - Satamakatu). Ajouradan leveys on nykyisin noin 7.30 metriä, kadun eteläreunassa on noin 2.00 metriä leveät maksulliset kadunvarsipysäköintipaikat. Autopaikkoja on katuosuudella yhteensä noin 30 paikkaa. Kadun molemmilla reunoilla on noin 2.50 metriä leveät jalkakäytävät, jolloin osuudella ei ole nykyisin pyörällä ajamista mahdollistavaa turvallista katutilaa (ajoradalla).</p> <p>Kauppakadun nopeusrajoitus on nykyisin 40 km/h. Vuorikadun, Kuninkaankadun ja Maaherrankadun liittymät ovat nykyisin liikennevalo-ohjattuja. Kauppakadun vuonna 2011 saneeratulla katuosuudella (väli Maaherrankatu - Satamakatu) on 3.50 metriä leveä yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie sijoitettu kadun pohjoisreunaan.</p> <p>Kuninkaankatu (välillä Minna Canthin katu - Kauppakatu) on nykyinen keskusta-alueen kokoojakatu. Ajouradan leveys on noin 8.50 metriä ja kadun molemmilla reunoilla on noin 2.50 metriä leveät jalkakäytävät. Kuninkaankadun nopeusrajoitus on 40 km/h. Katuosuudella ei ole nykyisin kadunvarsipysäköintiä.</p>

Yleissuunnitelmaperiaatteita

Vaihtoehto A

Kauppakatu VEA

Kauppakatu välillä Vuorikatu - Maaherrankatu muutetaan pyöräkaduksi. Pyöräkatu on sekaliikenteenä toteutettu korkeatasoinen pyöräliikenteen yhteys, jossa pyöräliikenteellä on autoliikenteeseen nähden ensisijainen asema. Pyöräkadulle ei ole Suomessa vielä omaa liikennemerkkiä, joten kadulla noudatettavat liikennesäännöt merkitään ensimmäisessä vaiheessa nykyisen lainsäädännön mukaisesti pihakatu-merkillä. Pyöräliikenteen sujuvuuden turvaamiseksi pyöräkatuun liittyvät kadut asetetaan väistämisvelvollisiksi. Pyörä- ja ajoneuvoliikenne rajataan valaisinpylväiden avulla katualueen keskelle, jalankulku ohjataan katualueen reunoille. Kadunvarsipysäköinti sallitaan vain merkityillä paikoilla kadun eteläreunassa. Autopaikkoja saadaan kadun varteen yhteensä 31 kappaletta. Pyöräkatuosuudella ei käytetä reunakiviä eikä mitakaan liikkumista haittaavia porrastuksia.

Katuosuuden nopeusrajoitus muutetaan 30 km/h. Kauppakadun ja Kuninkaankadun liikennevalo-ohjaus poistetaan ja liittymäalue tehdään korotettuna. Vuorikadun ja Maaherrankadun liittymiin asennetaan Kauppakadun suuntainen yliajettava reunakivi, joka ehkäisee ajoneuvojen turhaa kääntymistä Kauppakadulle. Em. liittymien liikennevalo-ohjaus säilytetään. Maaherrankadun liittymään sijoitetaan lisäksi teräspollareita ohjaamaan Kauppakadulle kääntyvää ajoneuvoliikennettä.

Pyöräliikenne jatkaa Maaherrankadun liittymästä sataman suuntaan Kauppakadun pohjoisreunan nykyistä yhdistettyä jalkakäytävää ja pyörätietä pitkin.

Kuninkaankatu VEA

Kuninkaankadun jalkakäytävät levennetään molemmin puolin katua 4.00 metrisiksi ja ajorata kavennetaan 5.00 metriseksi. Ajoneuvoliikenne rajataan katualueen keskelle valaisinpylväiden ja teräspollareiden avulla. Katuosuuden nopeusrajoitus muutetaan 30 km/h. Minna Canthin kadun liittymään asennetaan Kuninkaankadun suuntainen yliajettava reunakivi, joka ehkäisee ajoneuvojen turhaa kääntymistä Kuninkaankadulle. Katuosuudella ei lähtökohtaisesti käytetä reunakiviä eikä mitakaan liikkumista haittaavia porrastuksia. Toteutussuunnittelun yhteydessä voidaan tutkia ajoradan rajaamista reunakivellä, jonka näkyvä osa olisi noin 2 cm:ä.

Vaihtoehto B

Kauppakatu VEB

Kauppakadulle välille Vuorikatu - Maaherrankatu sijoitetaan 1.50 metriä leveät yksisuuntaiset punaisella asfaltilla päällystetyt pyörätiet molemmin puolin katua. Kadun eteläreunaa pitkin ajetaan sataman suuntaan ja pohjoisreunaa pitkin torin suuntaan. Ajorata rajataan molemmin puolin reunakivellä ja kavennetaan 5.30 metriseksi. Nykyinen kadunvarsipysäköinti poistetaan, nykyisin autopaikkoja on kadun varressa yhteensä noin 30 paikkaa. Ajoradan ja pyöräteiden väliin jätetään 1.00 metrin levyiset erotuskaistat, joille sijoitetaan valaisinpylväät ja valaisinpollarit. Kadun molemmille reunoille sijoitetaan 2.00 metriä leveät jalkakäytävät.

24.05.2017

Katuosuuden nopeusrajoitus muutetaan 30 km/h. Kauppakadun ja Kuninkaankadun liikennevalo-ohjaus poistetaan ja liittymäalue tehdään korotettuina. Myös Kauppakadun ja Maaherrankadun liittymään tehdään nousuviiste ennen suojatietä.

Pyöräliikenteen jatkuvuuden turvaamiseksi välille Maaherrankatu - Satamkatu maalataan kadun eteläreunaan punainen maaliviivalla erotettu yksisuuntainen pyöräkaista nykyiselle ajoradalle. Maaherrankadun ja Satamakadun liittymissä pyöräkaista rajataan reunakivellä, jotta kääntyvät autot eivät oikaise pyöräkaistan puolelle. Nykyinen ajorata kapenee 6.50 metriseksi ja pysäköintipaikkojen kohdalla 4.50 metriseksi. Katuosuudella nykyinen kadunvarsipysäköinti siirretään kadun pohjoisreunaan ja paikkoja vähennetään noin yhdeksän paikkaa nykyisestä johtuen ajoradan kapeudesta. Osittaisen ajoradan kapeuden riskinä on, että autot väistävät kohtaamistilanteessa pyöräkaistan puolelle. Satamasta torin suuntaan ajetaan Kauppakadun pohjoisreunassa sijaitsevaa nykyistä yhdistettyä jalkakäytävää ja pyörätietä pitkin.

Kuninkaankatu VEB

Kauppakadulta poistuva kadunvarsipysäköinti siirretään Kuninkaankadulle Snellmanipuiston puoleiseen reunaan. Autopaikkoja saadaan kadun varteen yhteensä 16 kappaletta eli autopaikkojen kokonaisuus noin puolittuu nykytilasta. Tilannetta on tutkittu myös vinottaisella kadunvarsipysäköinnillä, jolloin autopaikkoja saataisiin yhteensä 24 kappaletta. Vinopysäköinti vaatii kuitenkin toimiakseen enemmän tilaa, jonka seurauksena Kuninkaankatu (väli Minna Canthin katu - Kauppakatu) jouduttaisiin muuttamaan yksisuuntaiseksi, mikä ei tue keskustan liikenteen yleissuunnitelman osoittamia periaatteita.

Ajorata kavennetaan 5.00 metriseksi. Ajoneuvoliikenne pysäköinteineen rajataan katualueen keskelle valaisinpylväiden ja teräspollareiden avulla. Katuosuuden nopeusrajoitus muutetaan 30 km/h. Tuomiokirkon puoleinen jalkakäytävä levennetään 3.50 metriseksi ja Snellmanipuiston puoleinen jalkakäytävä säilyy nykyisen levyisenä noin 2.50 metrisenä. Katuosuudella ei lähtökohtaisesti käytetä reunakiviä eikä muitakaan liikkumista haittaavia porrastuksia. Toteutussuunnittelun yhteydessä voidaan tutkia ajoradan rajaamista reunakivellä, jonka näkyvä osa olisi noin 2 cm:ä.

Pintamateriaalit, valaistus, kalusteet ja kasvillisuus

Pintakiveyksien lopulliset materiaalit, värisävyt ja ladontakuviot sekä katukalusteiden mallit värisävyineen ja mahdolliset pyöräpysäköintipaikat malleineen päätetään yksityiskohtaisessa toteutussuunnittelussa. Yleissuunnitelmassa esitetyt mallikuvat ovat esimerkkejä.

Vaihtoehto A

Kauppakatu VEA

Katu verhoillaan reunasta reunaan uudella pinnastaan tasaisella graniittikiveyksellä. Katutila jäsenetään eri ladontakuvioita ja kiven eri värisävyjä hyväksi käyttäen siten, että ajorata-alue, pysäköintipaikat ja jalankulkualueet erottuvat selkeästi toisistaan. Suojatiet kivetään mustavalkealla raidoituksella.

Katu valaistaan uusilla korkeatasoisilla LED-pylväsvalaisimilla. Valaisimena käytetään samaa valaisinmallia kuin kävelykeskustassa ja saneeratuissa ydin-

keskustan rännikaturistikoissa. Kadun pohjoisreunan valaisimiin sijoitetaan kesäisin kukka-ampellit kävelykeskustan tapaisesti.

Kuninkaankatu VEA

Kuninkaankatu verhoillaan vanhan Kuopion katujen mukaisesti nupukivellä. Katutilaa jäsennetään eri ladontakuvioita hyväksi käyttäen siten, että ajorata ja jalankulkualueen erottuvat selkeästi toisistaan. Suojatiet kivetään mustavalkealla raidoituksella.

Katu valaistaan uusilla korkeatasoisilla LED-pylväsvalaisimilla. Valaisimena käytetään samaa valaisinmallia kuin kävelykeskustassa ja saneeratuissa ydin-keskustan rännikaturistikoissa.

Vaihtoehto B

Kauppakatu VEB

Ajorata ja pyörätiet asfaltoidaan (pyörätiet punaisella asfaltilla), ajoradalle tehdään poikkisuuntaisia raitoja graniittikivillä. Jalkakäytävät sekä erotuskaistat kivetään graniittikivillä. Reunakivenä käytetään harmaata graniittista reunakiveä. Suojatiet kivetään mustavalkealla raidoituksella.

Katu valaistaan uusilla korkeatasoisilla LED-pylväsvalaisimilla. Valaisimena käytetään samaa valaisinmallia kuin kävelykeskustassa ja saneeratuissa ydin-keskustan rännikaturistikoissa. Kadun pohjoisreunan valaisimiin sijoitetaan kesäisin kukka-ampellit kävelykeskustan tapaisesti. Kadun pohjoisreunan erotuskaistalle sijoitetaan valaisinpollareita, jotka valaisevat pohjoisreunan jalkakäytävää ja pyörätietä.

Kuninkaankatu VEB

Kuninkaankatu verhoillaan vanhan Kuopion katujen mukaisesti nupukivellä. Katutilaa jäsennetään eri ladontakuvioita hyväksi käyttäen siten, että ajorata, pysäköintipaikat ja jalankulkualueen erottuvat selkeästi toisistaan. Suojatiet kivetään mustavalkealla raidoituksella.

Katu valaistaan uusilla korkeatasoisilla LED-pylväsvalaisimilla. Valaisimena käytetään samaa valaisinmallia kuin kävelykeskustassa ja saneeratuissa ydin-keskustan rännikaturistikoissa.

Kustannukset

Vaihtoehto A

Katujen kokonaiskustannusennuste on n. 1.7 milj. € (alv. 0 %), jakautuen:

- Kauppakatu n. 1.2 milj. €
- Kuninkaankatu n. 0.5 milj. €

Vaihtoehto B

Katujen kokonaiskustannusennuste n. 1.2 milj. € (alv. 0 %), jakautuen:

- Kauppakatu n. 0.7 milj. €
- Kuninkaankatu n. 0.5 milj. €

Kustannusarviot sisältävät kadun, pintarakenteiden (graniittikiveyksiä) katu-
kalusteiden ja valaistuksen rakennuskustannusten lisäksi suunnittelu- ja ra-
kennuttamiskustannukset.

Kauppakadun rakentaminen aloitetaan tämän hetkisen tiedon mukaan vuon-
na 2018. Snellmanipuiston saneeraus käynnistyy myös Kauppakadun raken-
tamiseen liittyviltä osilta, mm. puiston rajalla olevan tukimuurin uusinnalla.
Snellmanipuiston saneeraus jatkuu vuonna 2019, jolloin puisto rakennetaan
loppuun. Kuninkaankadun rakentamista ei ole ajoitettu tämän hetkiseen in-
vestointiohjelmaan.

Vaikutusten arviointi

Arvio ilmastovaikutuksista

Hanke on ilmastopoliittisilta vaikutuksiltaan positiivinen, koska katujen ra-
kentaminen parantaa keskustan kevyen liikenteen verkostoa edistään kävelyä
ja pyöräilyä.

Yrityspoliittinen lausunto

Hanke on yritysvaikutuksiltaan positiivinen, koska se työllistää rakennusalaan
ja parantaa Kuopion keskustan yleisilmettä.

Esitys

Esitän, että kaupunkirakennelautakunta hyväksyy Kauppakadun ja Kunin-
kaankadun yleissuunnitelmavaihtoehdot nähtävillä oloa varten.

Liitteet

- 53 3760/2017 Kauppakatu - Kuninkaankatu sijaintikartta
- 54 3760/2017 Kauppakatu - Kuninkaankatu ks VEA
- 55 3760/2017 Kauppakatu - Kuninkaankatu ks VEB

Valmistelija

Mikko Niskanen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5336

Päätösehdotus

Palvelualuejohtaja Jarmo Pirhonen

Lautakunta hyväksyy va. kaupunkisuunnittelujohtajan päätöksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

